

Hur påverkar vård- och landskapsreformen servicen för personer med intellektuell funktionsnedsättning?

DUV-dagarna, Tammerfors 3.2.2019

Johanna Lindholm

VAD ÄR VÅRD- OCH LANDSKAPSREFORMEN?

- När regeringen vill ändra på myndigheters uppgifter måste den ändra på Finlands lagar.
- Regeringen vill nu att landskap ska ordna vår social- och hälsovård.
- Hittills har kommunerna ordnat vår social- och hälsovård.
- Regeringen vill också att landskapen ska ta över andra uppgifter som till exempel handlar om miljö, trafik och arbetskraft.

VAD ÄR VÅRD- OCH LANDSKAPSREFORMEN?

- Regeringen och riksdagen har arbetat länge med reformen.
- Det är riksdagen som ska bestämma om reformen godkänns.
- Många är kritiska och tycker att reformen är dålig.
- Regeringen tycker att reformen behövs för att öka jämlikheten i olika delar av landet och för att spara pengar.

VAD ÄR VÅRD- OCH LANDSKAPSREFORMEN?

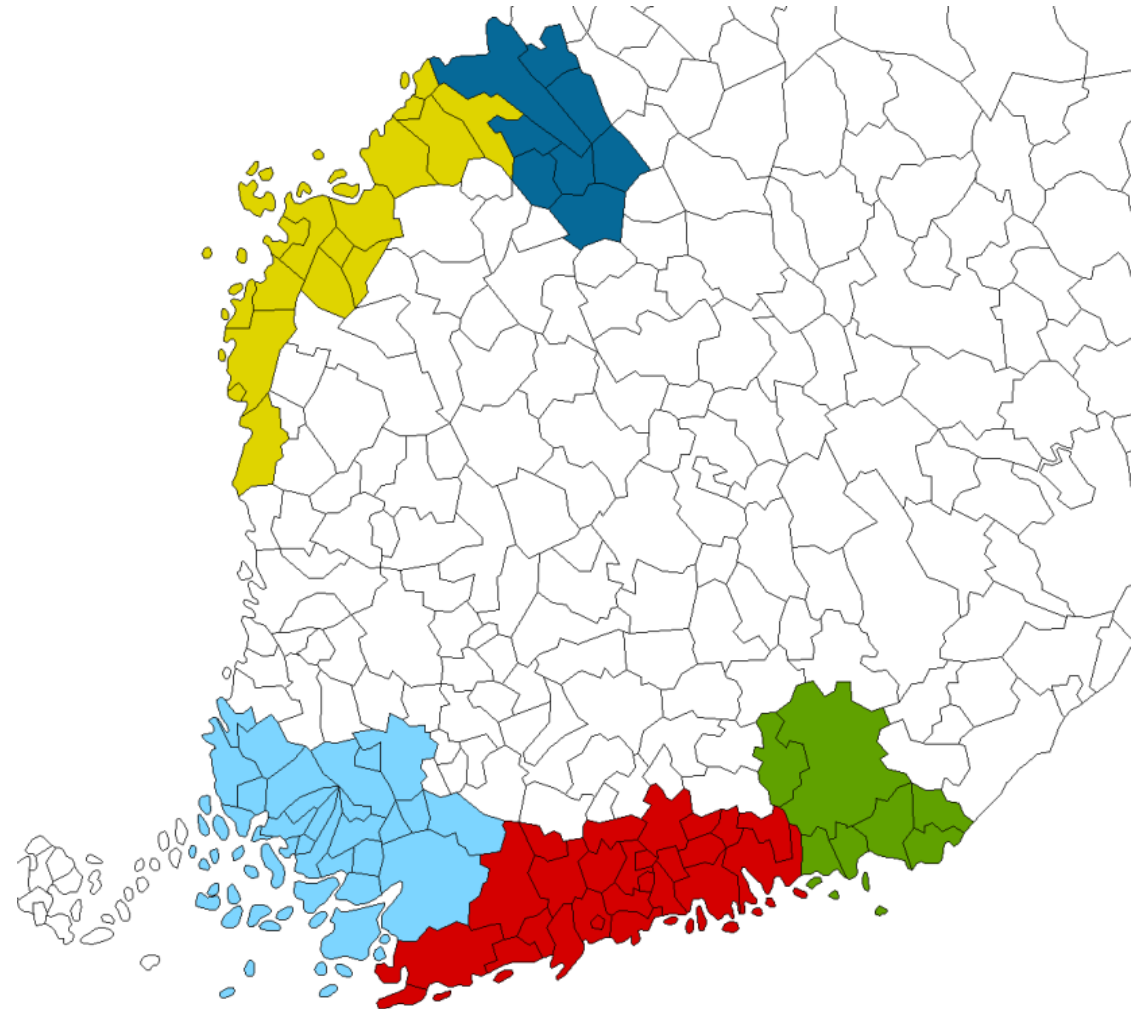
- Om ungefär två månader vet vi vad riksdagen bestämt.
- Om riksdagen godkänner reformen kommer det att ordnas ett val, där man får rösta på vem som ska vara i landskapsfullmäktige.
- Social- och hälsovården kommer sedan att ordnas på det sätt som jag nu ska berätta om.

VAD ÄR VÅRD- OCH LANDSKAPSREFORMEN?

- Landskapen ska ansvara för att du får den social- och hälsovård du behöver.
- Det finns 18 landskap
- Fem av dem är tvåspråkiga.
- I ett tvåspråkigt landskap får du välja om du vill ha din service på finska eller svenska.

DE TVÅSPRÅKIGA LANDSKAPEN

- Mellersta Österbotten
- Österbotten
- Egentliga Finland
- Nyland
- Kymmenedalen

VEM ANSVARAR FÖR SERVICEN?

- Landskapet du bor i ansvarar för din social- och hälsovård från och med år 2021.
- Kommunerna ansvarar fortfarande för dagvård och skola.

VEM GER SERVICEN?

- Social- och hälsovårdscentral

- Tandklinik

- Landskapets affärsverk

- Företag och organisationer

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSCENTRAL

- Du får välja en egen vårdcentral och en egen tandklinik.

- Den kan vara offentlig eller privat. Kundavgiften är den samma.

- Väljer du inget bestämmer landskapet vilken vårdcentral du ska gå till.

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSCENTRAL

- På vårdcentralen kan du få
 - hälsorådgivning och hälsoundersökningar
 - rådgivning och handledning inom både social- och hälsovård
 - utredningar av funktions- och arbetsförmåga
 - besök hos allmänläkare
 - besök hos vissa specialistläkare
- Om du behöver mer service skickar vårdcentralen dig till landskapets affärsverk.

LANDSKAPETS AFFÄRSVERK

- Landskapets affärsverk är ansvarigt för socialvård och specialistsjukvård.
- Det är alltså affärsverket är ansvarigt för funktionshinderservice och specialomsorg.
- Affärsverket kan ha olika ställen dit du kan gå, till exempel en enhet för funktionshinderservice, ett sjukhus och en socialbyrå.

KUNDPLAN

- Du kan få en kundplan om du behöver mycket service.
- Det är affärsverket som gör kundplanen tillsammans med vårdcentralen och tandkliniken.
- Planen innehåller all service du behöver, oberoende av vem som ger servicen.

KUNDPLAN

- När kundplanen är klar kan du få kundsedel eller personlig budget för att få den service nämns i planen.
- Du kan använda dem för att få service därifrån du själv väljer, till exempel från en förening eller en firma. Det är detta som kallas valfrihet.
- Om du inte vill använda kundsedel eller personlig budget kan du istället få all din service av affärsverket.

VALFRIHET

- Valfrihet betyder att du har rätt att välja var du vill få vård.
- Du får välja social- och hälsovårdscentral och tandklinik.
- Du får välja vilket av affärsverkets ställen du går till.

- Du får välja vem som ger dig specialomsorg och annan service.
Då använder du dig av en kundsedel eller personlig budget.

KUNDSEDEL

- Du kan få kundsedlar för att själv bestämma varifrån du får olika tjänster.
- Då kan du välja service från ett företag, en förening eller landskapets bolag.
- Kundsedeln kan användas till exempel för hemvård, boendetjänster, medicinsk rehabilitering och stödpersoner.
- Du behöver inte använda kundsedel om du inte vill. Då får du istället din service från landskapet.

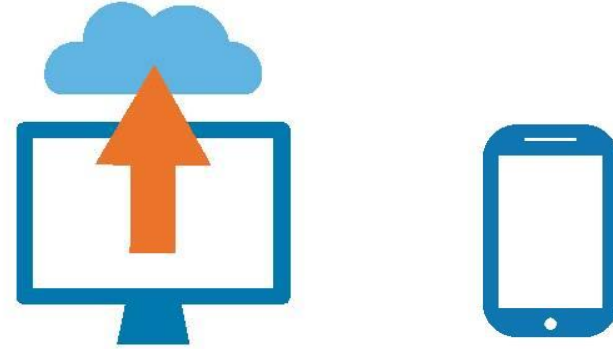
PERSONLIG BUDGET

- Om du behöver mycket tjänster kan du få en personlig budget.
- Då måste du också kunna planera och välja din egen service.
Du kan få stöd av en närstående för att planera och välja.
- Landskapets personal kan också hjälpa dig att välja varifrån du vill ha din service.
- Du behöver inte använda personlig budget om du inte vill. Då får du istället din service från landskapet.

NÄTTJÄNSTER

- Det kommer fler digitala tjänster.
- Du kan till exempel boka tid på nätet och fråga efter anvisningar.
- Ibland kan du också prata med en läkare eller socialarbetare via en digital tjänst.

VILKEN SERVICE HAR DU RÄTT TILL?

- Bestämmelser om vilken service du har rätt till är de samma som tidigare.
- I framtiden kommer det att göras ändringar i bestämmelserna, men vi vet ännu inte vilka ändringar.
- Till exempel kommer en gemensam lag att innehålla bestämmelser både för personer med utvecklingsstörning och för personer med andra funktionsnedsättningar.

VAD HÄNDER MED KÅRKULLA?

- Nu äger 33 tvåspråkiga kommuner Kårkulla.
- Det är meningen att Kårkulla i framtiden ska delas upp mellan de fem tvåspråkiga landskapen.
- Då kommer du att få din specialomsorg och annan service från landskapet du bor i.
- Kårkulla och olika organisationer arbetar för att man ska kunna hålla kvar verksamheten i en enda organisation.

VAD HÄNDER MED KÅRKULLA?

- Den service du idag får från Kårkulla kommer du i framtiden att få från landskapets affärsverk.
- Troligtvis är en stor del av personalen den samma som tidigare.
- Om du vill kan du välja att få viss service från ett bolag eller en förening. Då använder du en kundsedel eller personlig budget.

VAD HÄNDER NU?

- Landskapen håller på att förbereda sig och planera hur allt ska fungera i praktiken.
- Inom två månader bestämmer riksdagen om den här reformen ska göras eller inte.
- Om riksdagen bestämmer att reformen inte är bra och att den inte ska göras,
så kommer följande regering att ge ett förslag till en annan reform.
Då kan det ta några år innan det nya förslaget är klart.

TACK!

Om ni har frågor, får ni gärna kontakta mig

johanna.lindholm@folktinget.fi